

สารบัญ

หัวข้อ	หน้า
บทคัดย่อ	ก
Abstract	ค
กิตติกรรมประกาศ	จ
สารบัญ	ฉ
สารบัญตาราง	ฉ
สารบัญแผนภาพ	ฉ
สารบัญตารางภาคผนวก	ฉ
บทที่ 1 บทนำ	1
ภูมิหลัง	1
คำถามการวิจัย	9
วัตถุประสงค์การวิจัย	9
กรอบแนวคิดการวิจัย	9
ขอบเขตการวิจัย	10
นิยามศัพท์เฉพาะ	16
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	19
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	20
คุณธรรม จริยธรรม	20
การเสริมสร้างคุณธรรม จริยธรรมของนักเรียน	31
คุณธรรม จริยธรรมตามแนวปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	60
การวิจัยปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม	72
บริบทของ โรงเรียนผดุงนารีและสภาพปัญหาด้านคุณธรรม จริยธรรม ของนักเรียน	107
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย	116
พื้นที่ดำเนินการวิจัย	116

หัวเรื่อง	หน้า
กลุ่มผู้ดำเนินการวิจัย	117
ขั้นตอนการวิจัย	119
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	128
การเก็บรวบรวมข้อมูล	131
การวิเคราะห์ข้อมูล	131
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	132
การเขียนรายงานผลการวิจัย	133
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	134
สัญลักษณ์ที่ใช้นำเสนอผลการวิจัย	134
ผลการวิจัยจากการดำเนินการทั้ง 2 วงรอบ	134
ผลการเปลี่ยนแปลงจากการดำเนินการวิจัย	193
ผลการเรียนรู้จากการวิจัย	200
องค์ความรู้ที่ได้รับจากการวิจัย	204
บทที่ 5 สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	209
วัตถุประสงค์การวิจัย	209
สรุปผลการวิจัย	209
อภิปรายผลการวิจัย	215
ข้อเสนอแนะ	221
บทเรียนที่ได้รับ	223
บรรณานุกรม	228
ภาคผนวก	236
ภาคผนวก ก รายชื่อผู้เชี่ยวชาญ	237
ภาคผนวก ข เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	241
ภาคผนวก ค คุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	281

หัวข้อ	หน้า
ภาคผนวก ง แนวทางการเสริมสร้างคุณธรรม จริยธรรมตามแนวของ ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง	288
ภาคผนวก จ หนังสือขอความอนุเคราะห์	413
ประวัติผู้วิจัย	420

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1	รายละเอียด องค์ประกอบ รูปแบบกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน 40
2	ความแตกต่างในการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ของช่วงชั้นที่ 1 - 2 และ ช่วงชั้นที่ 3 - 4 44
3	วิเคราะห์ความสอดคล้องระหว่างคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนกับหลัก ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง 66
4	จำนวนห้องเรียน จำนวนนักเรียน ปีการศึกษา 2552-2553 110
5	จำนวนบุคลากรปีการศึกษา 2553 จำแนกตามกลุ่มสาระการเรียนรู้/ฝ่าย วุฒิการศึกษา 110
6	แผนที่การทำงานการเสริมสร้างคุณธรรม จริยธรรมของนักเรียนตามแนว ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ของนักเรียน โรงเรียนผดุงนารี 136
7	ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานระดับสภาพการปฏิบัติตนด้านคุณธรรม จริยธรรมตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของนักเรียน โรงเรียนผดุงนารี 138
8	ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานระดับความต้องการพัฒนาตนด้านคุณธรรม จริยธรรมตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของนักเรียน โรงเรียนผดุงนารี 140
9	โครงการเสริมสร้างคุณธรรม จริยธรรมตามแนวปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ของนักเรียน โรงเรียนผดุงนารี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 26 143
10	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการประเมินความเหมาะสม ความเป็นไปได้ แนวทางการเสริมสร้างคุณธรรม จริยธรรมตามแนวปรัชญาของเศรษฐกิจ พอเพียงของนักเรียน 147
11	การบรรลุผลตามกิจกรรมในโครงการที่ดำเนินการในวงรอบที่ 1 161
12	การบรรลุผลตามตัวชี้วัดในโครงการที่ดำเนินการในวงรอบที่ 1 164
13	การบรรลุผลตามกิจกรรมในโครงการที่ดำเนินการในวงรอบที่ 2 182
14	การบรรลุผลตามตัวชี้วัดในโครงการที่ดำเนินการในวงรอบที่ 2 184

ตารางที่

หน้า

15	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความพึงพอใจต่อการเสริมสร้างคุณธรรม จริยธรรม ตามแนวปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของนักเรียน โรงเรียนผดุงนารี ตามความคิดเห็นของนักเรียน	186
16	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความพึงพอใจต่อการเสริมสร้างคุณธรรม จริยธรรม ตามแนวปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของนักเรียน โรงเรียนผดุงนารี ตามความคิดเห็นของครูและผู้ปกครองนักเรียน	188
17	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการประเมิน โครงการเสริมสร้างคุณธรรม จริยธรรม ตามแนวปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ของนักเรียน : กรณีศึกษา โรงเรียน ผดุงนารี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 26 ด้านบริบท ด้านปัจจัย เบื้องต้น ด้านกระบวนการ และด้านผลผลิต	190
18	ค่าความสำเร็จของตัวชี้วัด ก่อนดำเนินงาน ค่าเป้าหมายที่ต้องการ ค่าความสำเร็จ เมื่อสิ้นสุดวงรอบที่ 1 ค่าความสำเร็จเมื่อสิ้นวงรอบที่ 2 และค่าของการ เปลี่ยนแปลงจากก่อนดำเนินงาน	194

สารบัญแผนภาพ

แผนภาพที่	หน้า
1 กรอบแนวคิดการวิจัย	10
2 ทฤษฎีต้นไม้อุณหภูมิ จริยธรรม แสดงถึงจิตลักษณะพื้นฐานและ องค์ประกอบทางจิต	30
3 คุณธรรมเพื่อพัฒนาตนเอง	32
4 คุณธรรมเพื่อพัฒนาการทำงาน	34
5 คุณธรรมเพื่อพัฒนาการอยู่ร่วมกันในสังคม	35
6 รูปแบบการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนที่ประสบผลสำเร็จ	39
7 ปัจจัยเกื้อหนุน บทบาทของบุคลากรและแหล่งการเรียนรู้ช่วยให้การจัดกิจกรรม พัฒนาผู้เรียนประสบผลสำเร็จ	43
8 วงจรการวิจัยปฏิบัติการ	62
9 วงจรการวิจัยปฏิบัติการ	78
10 แนวคิดการวิจัยปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมตามทฤษฎีของ วิโรจน์ สารรัตนะ	100
11 เครื่องหมายโรงเรียน	108
12 โครงสร้างการบริหารงานโรงเรียนผดุงนารี	109
13 ขั้นตอนและกิจกรรมการวิจัย	127

สารบัญตารางภาคผนวก

ตารางภาคผนวกที่		หน้า
1	รายนามผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ	238
2	รายนามผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบแนวทางการเสริมสร้างคุณธรรม จริยธรรมตามแนวปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของนักเรียน โรงเรียน ผดุงนารี	239
3	แบบสอบถามสภาพปัญหาและความต้องการเสริมสร้างคุณธรรม จริยธรรม ตามแนวทางปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ของนักเรียน โรงเรียน ผดุงนารี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 26	244
4	ความคิดเห็นในด้านความรู้ ความเข้าใจต่อหัวข้อหลักสูตรก่อนและหลัง การอบรม	249
5	ความพึงพอใจต่อการดำเนินการจัดการอบรม	250
6	ความคิดเห็นที่มีต่อวิทยากร	251
7	แบบประเมินความเหมาะสม ความเป็นไปได้ ของแนวทางการเสริมสร้าง คุณธรรม จริยธรรม ตามแนวปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของนักเรียน โรงเรียนผดุงนารี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 26	254
8	ตัวชี้วัดและพฤติกรรมบ่งชี้ตัวชี้วัดที่ 1 ความระมัดระวัง	257
9	ตัวชี้วัดที่ 1.1 การตรวจสอบผลการปฏิบัติงาน	258
10	ตัวชี้วัดที่ 1.2 ใช้อุปกรณ์/เครื่องมืออย่างถูกวิธี	258
11	ตัวชี้วัดที่ 1.3 การปรับปรุงพัฒนาการปฏิบัติงาน	259
12	บันทึกการประเมินตัวชี้วัดที่ 1 ความระมัดระวัง	260
13	ตัวบ่งชี้และพฤติกรรมบ่งชี้ตัวชี้วัดที่ 2 ความสุจริต	261
14	ตัวชี้วัดที่ 2.1 ทำการบ้านด้วยตนเอง	262
15	พูดหรือนำเสนอข้อมูลตามความเป็นจริง	262
16	ตัวชี้วัดที่ 2.3 กล้าเผชิญและยอมรับความจริงด้วยตนเอง	263
17	บันทึกการประเมินตัวชี้วัดที่ 2 ความสุจริต	264
18	ตัวชี้วัดและพฤติกรรมบ่งชี้ ตัวชี้วัดที่ 3 ความซื่อสัตย์	265

ตารางภาคผนวกที่	หน้า
19 ตัวชี้วัดที่ 3.1 ตรงเวลา	266
20 ตัวชี้วัดที่ 3.2 เข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ กับทางโรงเรียน	266
21 ตัวชี้วัดที่ 3.3 ไม่นำสมบัติของคนอื่นมาเป็นของตน โดยมีขอบ	267
22 บันทึกการประเมิน ตัวชี้วัดที่ 3 ความซื่อสัตย์	268
23 ตัวชี้วัดและพฤติกรรมบ่งชี้ ตัวชี้วัดที่ 4 ความอดทน	269
24 ตัวชี้วัดที่ 4.1 อดทนอดกลั้นต่อการทำงาน	270
25 ตัวชี้วัดที่ 4.2 อดกลั้นต่อถ้อยคำพูดเยาะเย้ย ด่าทอต่าง	270
26 ตัวชี้วัดที่ 4.3 อดทนต่อการยั่วเย้า ต่ออบายมุข	270
27 บันทึกการประเมินตัวชี้วัดที่ 4 ความอดทน	272
28 ตัวชี้วัดและพฤติกรรมบ่งชี้ตัวชี้วัดที่ 5 การแบ่งปัน	273
29 ตัวชี้วัดที่ 5.1 ช่วยเหลือกิจการของทางโรงเรียน	274
30 ตัวชี้วัดที่ 5.2 ให้ทานตามโอกาส	274
31 ตัวชี้วัดที่ 5.3 ให้ความร่วมมือกับชุมชน	275
32 บันทึกการประเมินตัวชี้วัดที่ 5 การแบ่งปัน	276
33 ตัวชี้วัดและพฤติกรรมบ่งชี้ตัวชี้วัดที่ 6 ความมีเหตุผล	277
34 ตัวชี้วัดที่ 6.1 การรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น	278
35 ตัวชี้วัดที่ 6.2 ศึกษาเรียนรู้ข้อมูลรอบด้านก่อนการตัดสินใจ	278
36 ตัวชี้วัดที่ 6.3 เลือกวิธีที่เหมาะสมในการแก้ปัญหา	278
37 บันทึกการประเมินตัวชี้วัดที่ 6 ความมีเหตุผล	280
38 ค่า IOC และ คำอำนาจจำแนกของแบบสอบถามสภาพปัญหาและ ความต้องการเสริมสร้างคุณธรรม จริยธรรม ตามแนวทางปรัชญาเศรษฐกิจ พอเพียง ของนักเรียน โรงเรียนผดุงนารี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาเขต 26	282
39 ค่า IOC แบบสัมภาษณ์ครูเกี่ยวกับสภาพปัญหาและความต้องการเสริมสร้าง คุณธรรม จริยธรรม ตามแนวทางปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ของนักเรียน โรงเรียนผดุงนารี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 26	283

ตารางภาคผนวกที่	หน้า
40 คำ IOC แบบประเมินการประชุมปฏิบัติการ การจัดทำคู่มือการเสริมสร้าง คุณธรรม จริยธรรม ตามแนวทางปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของนักเรียน โรงเรียนผดุงนารี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 26	283
41 คำ IOC และ คำอำนวยการของแบบประเมินความเหมาะสม ความเป็นไปได้ ของแนวทางการเสริมสร้างคุณธรรม จริยธรรมตามแนว ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ของนักเรียน โรงเรียนผดุงนารี สำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 26	285
42 คำ IOC แบบประเมินพฤติกรรมนักเรียนด้านคุณธรรม จริยธรรม ตามแนวทาง ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ของนักเรียน โรงเรียนผดุงนารี สำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 26	285
43 คำ IOC และ คำอำนวยการของแบบสอบถามความพึงพอใจต่อ คุณธรรมจริยธรรม ตามแนวปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของนักเรียน โรงเรียนผดุงนารี ตามความคิดเห็นของนักเรียน ครู ผู้ปกครองนักเรียน	286
44 คำ IOC และ คำอำนวยการของแบบประเมิน โครงการเสริมสร้างคุณธรรม จริยธรรม ตามแนวปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ของนักเรียน กรณี โรงเรียนผดุงนารี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 26	286